

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การจัดการสวัสดิการชุมชนของเครือข่ายอินแปง : กลไก การจัดการตนเองในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการสวัสดิการชุมชนแบบบูรณาการที่มีความสัมพันธ์เชิงซ้อนของสวัสดิการทุกระดับภายใต้การจัดการตนเอง และศึกษากลไกกระบวนการในการจัดการสวัสดิการชุมชน ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึง การเสนอแนวทางการจัดการสวัสดิการชุมชนตามวิสัยทัศน์ของเครือข่ายอินแปง โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพทำการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์กลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการเข้าร่วมประชุมเครือข่ายกับผู้นำการเรียนรู้ สมาชิก และผู้ประสานงานของชุมชนเครือข่ายอินแปง จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และอุดรธานี เพื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งผลการศึกษามีข้อค้นพบดังต่อไปนี้

1. สวัสดิการชุมชนของเครือข่ายอินแปงมีลักษณะที่บูรณาการองค์ประกอบทุกด้านของชีวิต ได้แก่ การศึกษา สุขภาพ เศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจชุมชน ความมั่นคงในชีวิต และการบริการสังคม และมีลักษณะเชื่อมโยงต่อเนื่อง จากการสร้างฐานการอยู่การกินไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนโดยการทำวิสาหกิจชุมชน การสร้างความมั่นคงในชีวิตโดยการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการ และการสร้างแหล่งเรียนรู้มหาวิทยาลัยชีวิต นอกจากนี้ยังบูรณาการสวัสดิการทั้ง 3 ระดับเข้าไว้ด้วยกันในลักษณะที่มีความสัมพันธ์เชิงซ้อน คือ สวัสดิการชุมชนพื้นบ้าน สวัสดิการชุมชนทันสมัย และสวัสดิการสังคม โดยมีสวัสดิการชุมชนพื้นบ้านเป็นสวัสดิการหลัก ทั้งนี้ เพื่อเป้าหมายสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคลในเครือข่าย โดยที่เครือข่ายอินแปงยังไม่สามารถสร้างความเป็นอยู่ที่ดีในเชิงเป้าหมายให้กับทุกคนในเครือข่ายได้

2. เครือข่ายอินแปงมีกลไกที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันเป็นพลังอำนาจของชุมชน ได้แก่ บุคคลในเครือข่ายที่มีความมุ่งมั่น องค์ความรู้ที่เป็นรากเหง้าของตนเอง วัฒนธรรมการพึ่งพาอาศัยกัน ความหลากหลายของชุมชนเครือข่าย โครงสร้างในการจัดการที่เอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความเป็นเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ และการสื่อสารแนวราบ กลายเป็นระบบที่พึ่งตนเองได้ และสามารถนำมาใช้ในการจัดการสวัสดิการชุมชนบูรณาการภายใต้การจัดการตนเองได้

3. กระบวนการจัดการสวัสดิการชุมชนบูรณาการภายใต้การจัดการตนเองของเครือข่ายเริ่มต้นเกิดขึ้นจากการการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ค้นหาศักยภาพของตนเอง เพื่อยกระดับศักยภาพการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ หลังจากนั้น จึงได้มีการจัดการเครือข่ายขยายการเรียนรู้ให้

กว้างขวางออกไป กลายเป็นการประสานพลังให้เกิดการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อการ
สรรค์สร้างสวัสดิการชุมชนบูรณาการของเครือข่าย

4. เครือข่ายอินแปงเป็นองค์กรที่มีชีวิตที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกันของ
ชุมชนเครือข่ายที่หลากหลาย เป็นเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ที่สามารถปรับตัวได้ด้วยการจัดการของ
ตนเองผ่านกระบวนการเรียนรู้ทั้งในลักษณะของการจัดการตนเองแบบรวมหมู่ และแบบอิสระ โดย
ได้รับอิทธิพลจากสถานการณ์ภายนอกที่เข้ามากระทบ ทั้งจากทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

5. สวัสดิการชุมชนบูรณาการตามวิสัยทัศน์ของเครือข่ายอินแปงให้ความสำคัญกับ
สวัสดิการชุมชนพื้นบ้านเป็นหลัก และจะมีความก้าวหน้ามากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ หากได้รับการ
สนับสนุนจากรัฐในการจัดสวัสดิการสังคมลักษณะบูรณาการที่ใช้ชุมชนเครือข่ายเป็นตัวตั้ง เพื่อให้
ชุมชนเครือข่ายได้เรียนรู้ในการจัดการด้วยตนเอง และสวัสดิการชุมชนบูรณาการจะสร้างความ
เป็นอยู่ที่ดีได้มากขึ้น หากมีการขยายสู่ชาวบ้านทั่วไปในชุมชนเพิ่มขึ้น